

**Профіль освітньої програми Психологія. Психологічне консультування
першого рівня вищої освіти
зі спеціальності 053 Психологія**

1 - Загальна характеристика	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького Навчально-науковий інститут соціально-педагогічної та мистецько освіти Кафедра психології
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	053 Психологія
Обмеження щодо форм навчання	Денна, заочна
Освітня кваліфікація	Бакалавр з психології
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти «Бакалавр» Спеціальність 053 «Психологія» Освітня програма «Психологія. Психологічне консультування»
Опис предметної області	<p>Об'єкт вивчення: психічні явища, їх виникнення функціонування та розвиток; поведінка, діяльність, вчинки; соціальнозумовлена система психічних якостей індивіда; психодіагностична та консультативна діяльність; взаємодія людей у малих і великих соціальних групах; психофізіологічні процеси та механізми, які лежать в основі різних форм психічної активності.</p> <p>Цілі навчання: формування наукових уявлень про природу психіки, про методи та результати дослідження психічних явищ; розвиток здатності до застосування психологічних знань в умовах професійної діяльності.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: наукові теорії, положення, концепції, система базових категорій і понять, закономірностей, механізмів, методологічних підходів, пояснювальних принципів, базових знань у сфері психопрофілактичної, психодіагностичної та консультативної роботи; науково-прикладних завдань</p>

	<p>діагностико-консультативної роботи психолога.</p> <p>Методи, методики та технології: методи теоретичного та емпіричного дослідження, валідні, стандартизовані психодіагностичні методики, методи аналізу даних, технології психологічної допомоги.</p> <p>Інструменти та обладнання: психологічні прилади (зокрема, прилади для психофізіологічної діагностики), комп'ютерна техніка, сучасні інформаційні та комунікаційні технології (зокрема, платформа Moodle).</p>
Академічні права випускників	Бакалавр за спеціальністю 053 Психологія може продовжити навчання в університеті за другим (магістерським) рівнем вищої освіти, а також набуті додаткові кваліфікації в системі післядипломної та неформальної освіти.
Наявність акредитації	Акредитовано 2020 р. (протокол № 11 (28) від 16.06.2020 р. Національної агенції з забезпечення якості вищої освіти (НАЗЯВО) справа № 0317/АС-20)
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://inst.mdpu.org.ua/navchalno-naukovij-institut-sotsial/kafedra-psihologiyi/osvitnij-protses-kafedri-psihologiyi/navchalni-planu/
2 – Обсяг кредитів ЄКТС, необхідних для здобуття відповідного ступеня вищої освіти	
Обсяг освітньої програми у ЄКТС	<p>На базі повної загальної середньої освіти становить 240 кредитів ЄКТС.</p> <p>Програма передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ цикл загальної підготовки (ОЗП) (20 кредитів ЄКТС, 600 год.); ▪ цикл професійної підготовки (ОПП) (160 кредитів ЄКТС, 4800 год.; разом з написанням дипломної роботи 4 р.н., проходження практик на 1, 2, 3, 4 р.н.); ▪ цикл дисциплін професійної та практичної підготовки (ВС ППП) (дисципліни вільного вибору студента) (60 кредитів ЄКТС, 1800 год.).
3 – Мета освітньої програми	
<p>Підготовка висококваліфікованих конкурентоспроможних фахівців в галузі психології та психологічного консультування, які володіють професійними знаннями, здатні розв'язувати актуальні завдання і практичні проблеми у сфері психопрофілактичної, психодіагностичної та консультативної роботи у різноманітних соціальних інститутах для забезпечення умов, які б</p>	

сприяли розвитку особистості, групи та спільноти, збереженню психічного здоров'я та оптимізації діяльності, застосовуючи сучасні методи та інструменти.

4 - Характеристика освітньої програми

Орієнтація освітньої програми

Програма передбачає розв'язання складних спеціалізованих завдань та проблем у сфері психологічної консультативної діяльності:

- психопрофілактичної (впровадження заходів щодо подолання негативних чинників, які впливають на життєзабезпечення особистості, профілактика та попередження негативних впливів; своєчасне попередження відхилень у розвитку та становленні особистості, міжособистісних стосунках, запобігання конфліктним ситуаціям в освітньому процесі; здійснення психологічного супроводу особистості, яка опинилась у складних життєвих обставинах або/та перебуває у кризових ситуаціях);

- психодіагностичної (обґрунтований вибір діагностичних методик, проведення діагностичного обстеження, обробка, аналіз та інтерпретація отриманих результатів, формулювання діагностичного висновку);

- консультативної (надання різним верствам населення консультативної допомоги з психологічних питань);

- науково-дослідної (проведення психологічних досліджень, аналіз та систематизація наукових фактів; планування, організація та проведення психологічних досліджень; обробка, аналіз, систематизація і узагальнення отриманих результатів, підготовка наукових звітів та публікацій) або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів психології і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Основний фокус освітньої програми та спеціалізації

Загальна освіта зі спеціальності 053 Психологія з акцентом на консультативну діяльність. Основною метою програми є формування загальних і професійних (фахових) компетентностей. Спрямована на підготовку психолога, який здатний до психодіагностичної та психоконсультативної роботи з різними категоріями громадян; надання консультативних послуг фізичним особам, установам та організаціям; психологічного супроводу діяльності різних організацій усіх форм

	<p>власності, а також установ і підрозділів органів державної влади та управління; проведення соціально-психологічних досліджень та оптимізація психологічного клімату у колективах; психологічного супроводу особистості, яка знаходиться в складних життєвих обставинах; особистості з різними проявами девіантної поведінки.</p>
<p>Особливості програми</p>	<p>Особливостями програми є:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Практико-орієнтований підхід. 2. Використання інноваційних підходів до викладання. 3. Орієнтованість на особистісне зростання. 4. Особистісно-орієнтований підхід до здобувачів, дотримання високих стандартів академічної доброчесності. 5. Можливість наукового зростання та проведення прикладних досліджень на базі Психологічного центру, Лабораторії психофізіологічних досліджень, Лабораторії психології здоров'я, а також в межах наукових грантів та проєктів, зокрема міжнародних.
<p>5 - Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання</p>	
<p>Придатність до працевлаштування</p>	<p>Випускники можуть працювати (згідно Національного класифікатору України: «Класифікатор професій» ДК 003: 2010ДК 003:2010 [Режим доступу: http://www.dk003.com]) на посадах:</p> <ul style="list-style-type: none"> – практичний психолог – 2445.2; – психолог – 2445.2; – консультант психолого-медико-педагогічної консультації – 2340. <p>Працевлаштування можливо у психологічних та кадрових службах підприємств незалежно від виду діяльності та форми власності; під час організації та проведення психологічних консультацій для працівників комерційних та державних установ.</p> <p>Випускники можуть працювати в консультаційних психологічних центрах з надання психологічної допомоги особистості, групі, спільноті; в закладах соціальної допомоги; в центрах практичної психології та соціальної роботи; в рекрутингових компаніях; в закладах освіти, інклюзивно-ресурсних центрах; в громадських організаціях, туристичних, оздоровчих, спортивних</p>

	закладах тощо.
Подальше навчання	Бакалавр за спеціальністю 053 Психологія може продовжити навчання за другим (магістерським) рівнем вищої освіти, а також набути додаткові кваліфікації в системі післядипломної та неформальної освіти.
6 - Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p>Студентсько-центроване навчання, самонавчання з використанням дистанційних освітніх технологій (на платформі Moodle), проблемно-орієнтоване навчання, навчання через виробничу практику тощо.</p> <p>Підхід до викладання та навчання передбачає підтримку, консультування та тісну співпрацю здобувачів з викладачами, провідними науковцями галузі, стейкхолдерами та роботодавцями, залучення до консультування здобувачів визнаних психологів-практиків; сприяння участі здобувачів у студентських наукових олімпіадах, конкурсах, науково-практичних конференціях. Реалізуються через кредитотрансферну систему організації навчання, навчання на основі досліджень, посилення практичної орієнтованості та творчої спрямованості, самонавчання.</p> <p>Викладання проводиться у формі: лекційних та практичних занять, самостійної роботи на основі підручників, конспектів лекцій та з використанням елементів дистанційного навчання, консультацій із викладачами, навчальної і виробничої практик, підготовки курсових і кваліфікаційних робіт.</p>
Оцінювання	<p>Оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюється за бально-рейтинговою системою.</p> <p>Види контролю: поточний, періодичний, підсумковий.</p> <p>Підсумковий контроль – екзамени та заліки з урахуванням накопичених балів поточного контролю.</p> <p>Форми контролю: усне та письмове опитування, тестові завдання, модульні контрольні роботи, індивідуальні завдання, заліки, екзамени, захист звіту з усіх видів практик, захист курсових робіт, державна атестація. Система підсумкового оцінювання будується на умовах академічної доброчесності та прозорості. Атестація проводиться у формі публічного захисту (демонстрації кваліфікаційної</p>

	роботи) та атестаційного екзамену. Передбачає можливість апеляції.
7 – Перелік компетентностей випускника	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології та психологічного консультування, що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 01. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
	ЗК 02. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності, готовність приймати відповідальність за рішення в межах професійної діяльності.
	ЗК 03. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
	ЗК 04. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
	ЗК 05. Здатність бути критичним і самокритичним.
	ЗК 06. Здатність приймати обґрунтовані рішення, аналізувати власну діяльність.
	ЗК 07. Здатність генерувати нові ідеї, здатність до нестандартних рішень в проблемних ситуаціях (креативність).
	ЗК 08. Навички міжособистісної взаємодії, здатність до толерантної поведінки.
	ЗК 09. Здатність працювати в команді.
	ЗК 10. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні, здатність використовувати законодавчу базу в професійній діяльності.
	ЗК 11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та

	<p>ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК 12. Здатність до застосування іноземної мови в професійній сфері, здатність до академічної мобільності.</p>
<p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)</p>	<p>СК 01. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології, розуміння походження психологічних проблем.</p>
	<p>СК 02. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.</p>
	<p>СК 03. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.</p>
	<p>СК 04. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.</p>
	<p>СК 05. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій.</p>
	<p>СК 06. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження.</p>
	<p>СК 07. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані структуровані висновки та рекомендації, інформувати про результати і надані рекомендації.</p>
	<p>СК 08. Здатність виявляти цілі і самостійно або в команді розробляти програми психологічної допомоги, організовувати і надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову).</p>
	<p>СК 09. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну роботу для груп підвищеного ризику соціальної дезадаптації відповідно до запиту, в тому числі з питань охорони психологічного здоров'я.</p>
	<p>СК 10. Здатність усвідомлювати межі своєї компетентності та дотримуватися норм професійної етики.</p>
	<p>СК 11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.</p>
	<p>СК 12. Здатність до встановлення і підтримання конструктивної міжособистісної взаємодії, емпатії, встановлення довірливого контакту, переконання і підтримки.</p>

	<p>СК 13. Здатність застосовувати методи емоційної і когнітивної регуляції власного психологічного стану і діяльності.</p>
	<p>СК 14. Здатність до консультативної роботи з поширеними проблемами психологічного здоров'я та психосоціального благополуччя, створення сприятливого психологічного середовища.</p>
	<p>СК 15. Здатність до моніторингу і оцінки ефективності психологічної допомоги.</p>
<p>8 - Нормативний зміст підготовки бакалавра, сформульований у термінах результатів навчання</p>	
<p>ПР 01. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми, пропонувати шляхи їх розв'язання.</p>	
<p>ПР 02. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.</p>	
<p>ПР 03. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.</p>	
<p>ПР 04. Обґрунтовувати власну позицію, робити аргументовані і структуровані висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.</p>	
<p>ПР 05. Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги.</p>	
<p>ПР 06. Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження.</p>	
<p>ПР 07. Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки.</p>	
<p>ПР 08. Презентувати результати власних досліджень усно/письмово для фахівців і нефахівців.</p>	
<p>ПР 09. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання.</p>	
<p>ПР 10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.</p>	
<p>ПР 11. Складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту, аналізувати власну діяльність і забезпечувати її ефективність</p>	
<p>ПР 12. Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника, в тому числі з питань охорони психологічного здоров'я.</p>	
<p>ПР 13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно</p>	

ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності	
ПР 14. Ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості.	
ПР 15. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.	
ПР 16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога, усвідомлювати межі власної компетентності.	
ПР 17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.	
ПР 18. Вживати ефективних заходів щодо збереження здоров'я (власного й оточення) та за потреби визначати зміст запиту до супервізії.	
9- Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Викладачі, що забезпечують освітню-професійну програму відповідають кадровим вимогам ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти. Науково-педагогічні працівники, залучені до реалізації освітньо-професійної програми, є співробітниками університету, відповідальні за курси мають науковий ступінь і вчене звання та підтверджений рівень наукової і професійної підготовки. 45% викладачів мають кваліфікаційні документи, пов'язані з володінням іноземною мовою на рівні B2.
Матеріально-технічне забезпечення	Охоплює: <ul style="list-style-type: none"> – навчальні корпуси; – гуртожитки; – тематичні кабінети; – комп'ютерні класи; – пункти харчування; – точки безкоштовного бездротового доступу до мережі Інтернет; – мультимедійне обладнання; – спортивні зали; – Лабораторія психофізіологічних досліджень, яку оснащено 9 комп'ютерами з каналами доступу до мережі Internet та обладнанням для проведення психофізіологічних досліджень; – Лабораторія психології здоров'я, яку оснащено 2 ноутбуками, сканером, принтером, килимом, магнітно-маркерною дошкою, восковими планшетами, наборами LEGO, стимульним матеріалом (камінням, мушлями), місцем для роботи з дітьми каналами безкоштовного доступу до мережі

	Internet.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<p>Офіційний сайт: https://mdpu.org.ua/;</p> <ul style="list-style-type: none"> – необмежений безкоштовний бездротовий доступ до мережі Інтернет; – наукова бібліотека, читальні зали; – дистанційна освітня платформа Moodle. <p>Належна забезпеченість бібліотеки підручниками та посібниками, вітчизняними і закордонними фаховими періодичними виданнями відповідного профілю, доступ до мережі Інтернет, авторських розробок професорсько-викладацького складу.</p> <p>Вимоги щодо проведення лекційних та практичних занять науково-педагогічними працівниками визначаються Положенням про організацію освітнього процесу в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького та іншими внутрішніми положеннями.</p>
10 - Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	<p>Здобувачі вищої освіти мають можливість в рамках національної академічної мобільності проходити у ЗВО – партнерах окремі курси, навчатися протягом семестру з подальшим визнанням отриманих результатів та зарахуванням кредитів.</p> <p>Принципи академічної мобільності визначаються законодавством України. Можливість навчатися за кількома спеціальностями або у кількох ЗВО одночасно визначається законодавством України.</p>
Міжнародна кредитна мобільність	<p>Принципи міжнародної академічної мобільності визначаються законодавством України, інших країн та міждержавними угодами. Кожен здобувач вищої освіти має можливість пройти процедуру визнання кредитів / періодів навчання.</p>
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	<p>Програма передбачає можливості навчання іноземних громадян.</p> <p>Набір здійснюється згідно з ліцензією АЕ-№636500 від 19.06.2015 року та рішенням Акредитаційної комісії Міністерства Освіти і Науки України від 30.06.2015 (протокол № 117).</p>